

**UCHWAŁA NR XVI/127/2019  
RADY GMINY USTRONIE MORSKIE**

**z dnia 30 grudnia 2019 r.**

**w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie  
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Ustronie Morskie na lata 2020-2024”**

Na podstawie art 18 ust.2 pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U z 2019 poz. 506, poz. 1309, poz. 1696, poz.1815) art 6 ust 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2015 poz. 1390 z 2019r. poz.730) oraz art 110 ust 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2019 poz.1507, poz. 1622, poz. 1690) Rada Gminy Ustronie Morskie uchwała, co następuje:

**§ 1.** Przyjmuje się „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Ustronie Morskie na lata 2020-2024”, stanowiący załącznik do uchwały.

**§ 2.** Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Ustronie Morskie

**§ 3.** Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wiceprzewodniczący Rady  
Gminy

**Denis Tomala**

*Załącznik do Uchwały Nr XVI/127/2019*

*Rady Gminy Ustronie Morskie z dnia 30.12.2019r.*

**Gminny Program**  
**Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie**  
**oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie**  
**Gminy Ustronie Morskie**  
**na lata 2020-2024**



---

## SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE .....	3
<b>1. SKALA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE W KRAJU .....</b>	<b>5</b>
<b>2. DIAGNOZA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE.....</b>	<b>7</b>
2.1. AGRESJA I PRZEMOC W ŚRODOWISKU DZIECI I MŁODZIEŻY SZKOLNEJ ORAZ W DOMU RODZINNYM.....	7
2.2. PRZEMOC W RODZINIE W OPINII ŚRODOWISKA LOKALNEGO .....	8
2.3. PRZEMOC W RODZINIE W ŚWIETLE ŹRÓDEŁ ZASTANYCH.....	13
2.4. ZASOBY UMOŻLIWIAJĄCE PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE.....	14
<b>3. CEL GŁÓWNY PROGRAMU, CELE OPERACYJNE, DZIAŁANIA.....</b>	<b>15</b>
<b>4. REALIZACJA PROGRAMU .....</b>	<b>17</b>
SPIS TABEL I WYKRESÓW .....	19

---

## WPROWADZENIE

Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem powszechnie występującym w naszym społeczeństwie. Niestety, wciąż jeszcze pozostającym w „czterech ścianach domów”. Dotyka rodziny o różnym statusie społecznym, a nie jak dotychczas sądzono, tylko tzw. „margines społeczny”. Nie tylko osoby nadużywające alkoholu są sprawcami przemocy. To także osoby dobrze wykształcone, majątne, zajmujące prestiżowe stanowiska, lubiane i szanowane przez innych zadają ból i cierpienie swoim najbliższym. Z uwagi na dużą skalę występowania przemocy w rodzinie, jak również na jej dewastacyjny charakter w wymiarze jednostkowym jak i społecznym, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie jest jednym z zadań polityki społecznej, realizowanym na różnych poziomach życia publicznego w Polsce.

System przeciwdziałania przemocy w Polsce określa Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. 2015, poz.1390 ze zm.), która m. in. wskazuje jednostkom samorządu terytorialnego oraz organom administracji rządowej zadania do realizacji, określa sposób postępowania z osobą doznającą przemocy w rodzinie oraz z jej sprawcą. Ustawodawca w art. 6 ust. 2 oraz art. 9 wspomnianej ustawy wyznaczył gminom zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Stosownie do jej zapisów zadaniem gminy jest tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w ramach którego funkcjonuje zespół interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, integrujący i koordynujący działalność na rzecz przeciwdziałania przemocy.

Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Ustronie Morskie został powołany na mocy zarządzenia nr 134 Wójta gminy Ustronie Morskie z dnia 26.10.2011 roku. Ustawodawca zobowiązał również gminy do opracowania i realizacji programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. W związku z tym, że realizacja poprzedniego programu dobiega końca wraz z końcem br. konieczne stało się opracowanie nowego. Niniejszy Program wpisuje się w realizację m.in. Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020, Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, i inne akty prawa miejscowego.

Na potrzeby niniejszego Programu, najbardziej odpowiednią definicją przemocy jest definicja zawarta w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180 poz. 1493 ze zmianami). Artykuł 2. pkt 2. tejże ustawy definiuje przemoc w rodzinie jako

„jednorazowe albo powtarzające się, umyślnie działanie lub zaniechanie, naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo

utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”. Zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie. W celu efektywnego przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenia jej negatywnych następstw w życiu społecznym i rodzinnym w Gminie Ustronie Morskie tworzy się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, zwany dalej programem. Przeprowadzona na terenie Gminy Ustronie Morskie w 2019 roku diagnoza problemów z obszaru przemocy w rodzinie miała na celu przeanalizowanie problemu. Badania przeprowadzono w grupie 30 dorosłych mieszkańców

Wyróżnia się kilka rodzajów przemocy, które mają swoje charakterystyczne wyznaczniki, ale też wiele elementów wspólnych. Każda forma przemocy powoduje ból, cierpienie, zawsze narusza prawa i dobra osobiste ofiary i jest intencjonalna. Przemoc w rodzinie ogranicza się do czterech podstawowych rodzajów. Jest to przemoc fizyczna, przemoc psychiczna, przemoc seksualna i przemoc ekonomiczna. Szczegóły w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

**Tabela 1. Rodzaje przemocy**

<b>Rodzaje przemocy</b>	<b>Formy zachowań</b>
Przemoc fizyczna	popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, ciskanie w kogoś przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, nieudzielanie koniecznej pomocy itp.
Przemoc psychiczna	wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna (kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami), domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, degradacja werbalna (wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie), stosowanie gróźb itp.
Przemoc seksualna	wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, krytyka zachowań seksualnych itp.
Przemoc ekonomiczna	odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie podstawowych, materialnych potrzeb rodziny itp.

## 1. SKALA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE W KRAJU

Przestępstwa polegające na znęcaniu się nad osobą najbliższą (z art. 207 Kodeksu Karnego) należą w Polsce, obok kradzieży cudzej rzeczy, przestępstw drogowych, kradzieży z włamaniem, rozbojów i wymuszeń rozbójniczych, przestępstw narkotykowych, fałszerstw i oszustw kryminalnych i gospodarczych, do najczęściej popełnianych. Statystyki policyjne stanowiące dalece niewystarczające, ale nadal podstawowe źródło informacji o skali zjawiska przemocy.

Dane za rok 2018

<i>Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta”</i>	<i>(w tym 59 829 wszczynających procedurę i 13 324 dotyczących kolejnych przypadków w trakcie procedury)</i>
Ogólna liczba ofiar przemocy	73 153
Liczba ofiar - kobiet	65 057
Liczba ofiar - mężczyzn	10 672
Liczba ofiar - małoletnich	12 404
Ogólna liczba osób podejrzewanych o przemoc	73 654
Liczba podejrzewanych sprawców - kobiet	6 045
Liczba podejrzewanych sprawców - mężczyzn	67 306
Liczba podejrzewanych sprawców - nieletnich	303
Ogólna liczba podejrzewanych sprawców będących pod wpływem alkoholu	43 182
Podejrzewani sprawcy pod wpływem alkoholu - kobiety	1 903
Podejrzewani sprawcy pod wpływem alkoholu - mężczyźni	41 257
Podejrzewani sprawcy pod wpływem alkoholu - nieletni	22
Liczba dzieci umieszczonych w nie zagrażającym im miejscu (np. rodzina zastępcza, dalsza rodzina, placówka opiekuńcza)	427

Źródło : [statystyka.policja.pl/st/wybrane-statystyki/przemoc-w-rodzinie/50863,Przemoc-w-rodzinie.html](http://statystyka.policja.pl/st/wybrane-statystyki/przemoc-w-rodzinie/50863,Przemoc-w-rodzinie.html)

Fakt, iż najczęściej do przemocy w rodzinie dochodzi pod wpływem alkoholu, potwierdza Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Według Agencji w ostatnich latach znacznie wzrosła liczba osób zagrożonych uzależnieniem od alkoholu. Należy podkreślić, iż jednym z najczęstszych zagrożeń życia rodzinnego związanym z nietrzeźwością jest przemoc w rodzinie.

---

Szerszy obraz zjawiska przemocy domowej w kraju wyłania się z badań przeprowadzonych przez TNS OBOP na zlecenie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej

pn. „Polacy wobec zjawiska przemocy w rodzinie oraz opinie ofiar, sprawców i świadków o występowaniu i okolicznościach występowania przemocy w rodzinie”. Wynika z nich m.in., że

- przemoc w rodzinie jest zjawiskiem dostrzeganym w polskim społeczeństwie; dotyczy ono średnio około połowy rodzin,
- znaczna część społeczeństwa uważa za normalne podczas kłótni w rodzinie obrażanie i wyzwiska (24%) oraz szarpanie i popychanie (18%),
- znaczny odsetek, bo prawie dwie trzecie Polaków (64%), zna w swoim otoczeniu (sąsiedztwie) rodziny dotknięte problemem przemocy,
- najczęściej dostrzeganymi formami przemocy są przemoc psychiczna (52%) i fizyczna (44%), w mniejszym stopniu ekonomiczna (26%) i seksualna (9%),
- kiedykolwiek jakiegokolwiek formy przemocy od członka rodziny doświadczył więcej niż co trzeci Polak (36%); większość z nich było ofiarami przemocy co najwyżej kilkakrotnie i wcześniej niż przed 12 miesiącami,
- przemoc wobec dzieci jest zjawiskiem występującym stosunkowo często (14% respondentów żyje w gospodarstwie, w którym ofiarą przemocy było dziecko),
- spożywanie alkoholu ma duży wpływ na występowanie przemocy w rodzinach; 46% ofiar – niezależnie od rodzaju przemocy – stwierdziło, że przynajmniej raz sprawca był w momencie zdarzenia pod wpływem alkoholu.

Przytaczając powyższe dane, należy pamiętać, że przemoc w rodzinie wiąże się z lękiem ofiar i świadków przed ujawnianiem takich przypadków, w związku z czym przedstawione informacje mogą nie w pełni odzwierciedlać rzeczywistą skalę tego zjawiska.

Jak informuje ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej według policyjnych statystyk, w 2018 r. prawie 250 tys. osób w Polsce było dotkniętych lub zagrożonych przemocą domową. To poważny problem społeczny, który wymaga zdecydowanych działań.

- Te ćwierć miliona Polaków, w większości kobiet, dzieci, starszych osób, potrzebują szczególnej ochrony. Dlatego Ministerstwo Sprawiedliwości przygotowało projekt, który przewiduje przełomowe rozwiązania dotyczące przeciwdziałania przemocy domowej.

Proponujemy wprowadzenie policyjnego oraz sądowego nakazu opuszczenia mieszkania oraz

---

zakazu zbliżania się sprawcy przemocy do mieszkania lub jego otoczenia. Dzięki temu, to nie ofiary będą musiały uciekać z mieszkania, ale to sprawcy będą zmuszeni do jego opuszczenia. Osoba stosująca przemoc fizyczną, stanowiącą zagrożenie dla życia lub zdrowia domowników, będzie musiała bezzwłocznie opuścić mieszkanie; zostanie też zakaz zbliżania się do domostwa; sankcje natychmiast wyegzekwuje policja, a sądy w błyskawicznym trybie zajmą się sprawą. Ministerstwo Sprawiedliwości przygotowało przełomowe zmiany w prawie, które realnie ochronią ofiary przemocy domowej.

## **2. DIAGNOZA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE**

Diagnoza problemu przemocy w rodzinie w gminie Ustronie Morskie została oparta na analizie ankiet skierowanych do przedstawiciela funkcjonującej w gminie placówki oświatowej oraz reprezentantów środowiska lokalnego ( radni, mieszkańcy), a także badaniu źródeł zastanych, tj. danych pozyskanych z instytucji działających w gminie bądź obejmujących zasięgiem działania jej mieszkańców.

### **2.1. AGRESJA I PRZEMOC W ŚRODOWISKU DZIECI I MŁODZIEŻY SZKOLNEJ ORAZ W DOMU RODZINNYM**

Diagnoza problemów agresji i przemocy w środowisku dzieci i młodzieży szkolnej oraz w domu rodzinnym została dokonana na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w Szkole Podstawowej im. M. Konopnickiej . Pozwoliły one zdiagnozować środowisko szkolne i rodzinne dzieci i uczniów pod kątem występowania tych problemów oraz uzyskać informację na temat prowadzonych w placówce działaniach profilaktycznych i leczniczych oraz koniecznych do podjęcia przedsięwzięciach.

#### **Badania służące diagnozowaniu środowiska uczniów pod kątem występowania problemów agresji i przemocy**

W ankietowanej placówce przeprowadzane były badania służące diagnozowaniu środowiska szkolnego pod kątem występowania problemu agresji i przemocy. Miały one charakter ankietowy, przybierały również formę wywiadów, obserwacji i rozmów indywidualnych. W ocenie szkoły zdecydowana większość uczniów czuje się w szkole bezpiecznie. Podejmowanych jest wiele działań o charakterze prewencyjnym. Pogawędki, warsztaty nt. właściwych relacji rówieśniczych i zapobiegania agresji.



---

Uzyskane wyniki badań stały się okazją do intensyfikacji działań profilaktycznych i, m.in. poprzez ewaluację programów profilaktycznego i wychowawczego oraz planów pracy wychowawców klasowych, uczestnictwo w programach edukacyjno-profilaktycznych, a także przeprowadzenie na lekcjach wychowawczych zajęć, których tematyka była poświęcona przeciwdziałaniu agresji i przemocy.

### **Zajęcia profilaktyczne prowadzone w szkołach z zakresu agresji i przemocy**

Organizowane przez placówkę zajęcia profilaktyczne obejmują realizację programów edukacyjno-profilaktycznych, warsztaty kompetencji społecznych, lekcje wychowawcze, rozmowy indywidualne oraz spotkania z psychologiem, przedstawicielami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Policji i Sądu Rejonowego.

### **Formy pomocy proponowane przez szkoły uczniom i rodzicom dotkniętym problemami agresji i przemocy domowej**

Wśród różnych form pomocy szkoły proponują uczniom i rodzicom dotkniętym problemem agresji i przemocy m.in. rozmowy ze specjalistami (pedagogiem, psychologiem), a także możliwość udziału w terapii rodzinnej i warsztatach kontroli złości.

### **Współpraca szkół z instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze przeciwdziałania agresji i przemocy**

Badana placówka podejmuje współpracę z instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Wśród nich są m.in.: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminny Ośrodek Kultury, Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Posterunek Policji w Ustroniu Morskim, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Komenda Powiatowa Policji i Sąd Rejonowy (Wydział Rodzinny i Nieletnich) w Kołobrzegu oraz Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w Ustroniu Morskim i Związek Harcerstwa Polskiego w Kołobrzegu, Stowarzyszenie Kropka – wolni od uzależnień.

## **2.2. PRZEMOC W RODZINIE W OPINII ŚRODOWISKA LOKALNEGO**

W ramach diagnozy problemu przemocy w rodzinie w gminie Ustronie Morskie zostały przeprowadzone badania ankietowe wśród osób mających wpływ na kształt lokalnej

---

polityki społecznej, sołtysów, radnych, pracowników Urzędu Gminy, członków gminnej komisji ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przedstawicieli placówek oświatowo-wychowawczych, kulturalnych, pomocy społecznej, służby zdrowia, policji, organizacji pozarządowych, kościoła). Do analizy przedłożono w sumie 30 wypełnione anonimowo ankiety, w których badani wyrazili opinie na temat zjawiska przemocy w rodzinie w gminie.

W pierwszej kolejności zapytano przedstawicieli środowiska lokalnego, czy przemoc w rodzinie postrzegają, jako duży problem społeczny. Uzyskane odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

**Wykres 1. Czy przemoc w rodzinie jest dużym problemem społecznym?**



Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

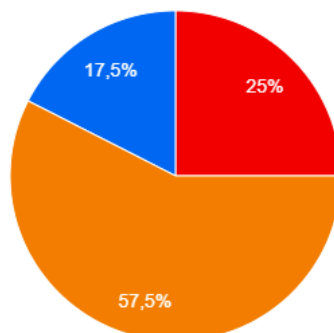
Większość ankietowanych (łącznie 63, 3) uznała przemoc w rodzinie za duży problem społeczny. Podobnego zdania było w sumie 26, 7% respondentów, a 10% badanych nie miało zdania na ten temat.

W kolejnym pytaniu zapytano ankietowanych o znajomość przypadków występowania przemocy w rodzinie w gminie. Uzyskane odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

## Wykres 2. Znajomość przypadków występowania przemocy w rodzinie w gminie

(opcjonalne) Czy zna Pan/i przypadki występowania przemocy w rodzinie w gminie lub o nich słyszał (a) ?

● znam ● słyszałem(am) ● nie znam takich przypadków



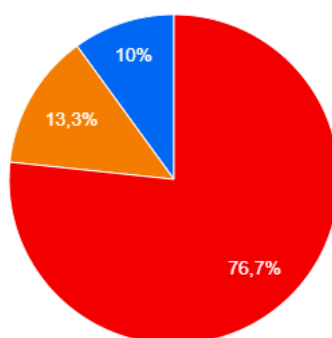
Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Przeszło połowa ankietowanych (57,5%) stwierdziła, że zna przypadki występowania przemocy w rodzinie w gminie, a kolejne 25 % przyznało, że słyszało o nich. 17,5 % respondentów odpowiedziało, że nie zna takich przypadków.

Odpowiadając na następne pytanie, badani wskazywali przyczyny przemocy w rodzinie w gminie. Szczegóły w tym zakresie przedstawia poniższy wykres.

## Wykres 3. Najczęstsza przyczyna przemocy w rodzinie w gminie

● alkoholizm ● konflikt międzypokoleniowy ● trudno powiedzieć



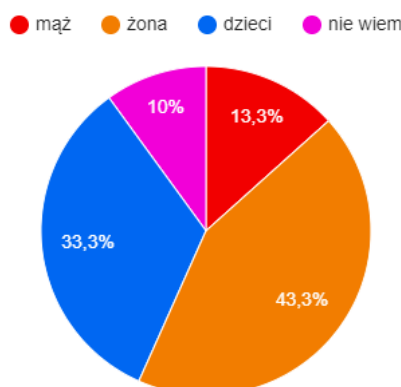
Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Zdaniem zdecydowanej większości respondentów (76, 7%), alkoholizm jest najczęstszą przyczyną przemocy w rodzinie. Innym powodem przemocy jest wg

---

ankietowanych konflikt międzypokoleniowy 13,3%. Z kolei 10 % spośród badanych odpowiedziało, że trudno powiedzieć.

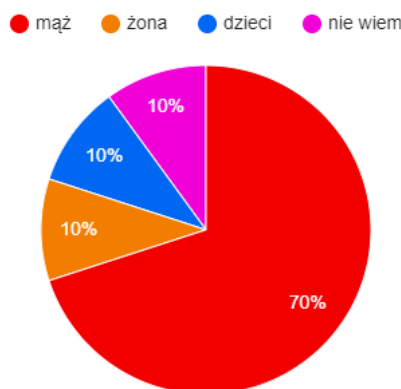
W kolejnych pytaniach poproszono respondentów o wskazanie ofiar i sprawców przemocy w rodzinie. Otrzymane odpowiedzi przedstawiają poniższe wykresy.



**Wykres 4. Kto jest najczęściej ofiarą przemocy w rodzinie?**

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

**Wykres 5. Kto jest najczęściej sprawcą przemocy w rodzinie w gminie?**

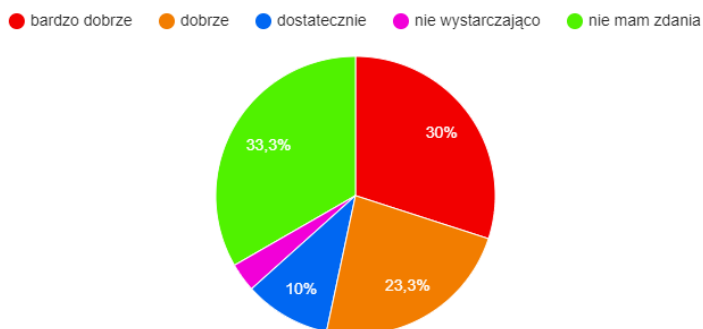


Według większości ankietowanych (łącznie 56,6%), najczęściej ofiarami przemocy w rodzinie są żony i dzieci. Jeśli natomiast chodzi o sprawcę przemocy w rodzinie, 70% respondentów wskazało, że tą osobą jest mąż. Na podstawie powyżej przedstawionych danych rysuje się zatem modelowy obraz przemocy w rodzinie: sprawcą przemocy jest mąż, a ofiarami jego żona, a także dzieci.

---

W ankiecie znalazło się również pytanie pozwalające badanym ocenić działania profilaktyczne podejmowane w gminie w związku z problemem przemocy w rodzinie. Uzyskane opinie prezentuje poniższy wykres.

**Wykres 6. Jak Pan(-i) ocenia prowadzone w gminie działania profilaktyczne związane z problemem przemocy w rodzinie?**

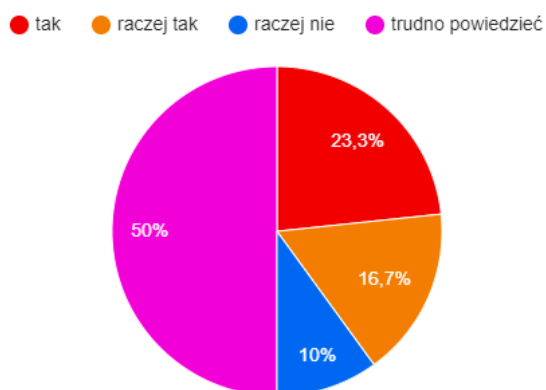


Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Oceniając podejmowane w gminie działania profilaktyczne związane z problemem przemocy w rodzinie, łącznie 53,3% ankietowanych stwierdziło, że są one dobre lub bardzo dobre. Kolejne 10% respondentów uznało je za dostateczne, a negatywną opinię na ten temat przedstawiło 0,3% badanych. Jednocześnie 33,3 ankietowanych nie zajęło stanowiska w tej sprawie.

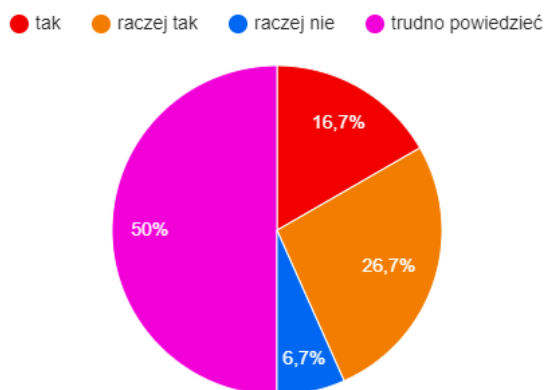
Odpowiadając na ostatnie pytania, ankietowani oceniali ofertę pomocy świadczonej ofiarom i sprawcom przemocy w rodzinie. Szczegóły w tym zakresie przedstawiają poniższe wykresy.

**Wykres 7. Czy oferta pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie jest wystarczająca?**



Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym

**Wykres 8. Czy oferta pomocy dla sprawców przemocy w rodzinie jest wystarczająca?**



Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym

Wypowiadając się na temat oferty wsparcia udzielanego ofiarom przemocy, łącznie 40% badanych uznało że jest ona raczej wystarczająca lub wystarczająca. Odmiennego zdania było w sumie 10% ankietowanych, a równo 50 % respondentów nie sprecyzowało swojego stanowiska w tej sprawie. Podobny rozkład odpowiedzi był w przypadku oceny oferty pomocy świadczonej sprawcom przemocy w rodzinie. W sumie 43,4% badanych

odpowiedziało, iż jest ona raczej wystarczająca lub wystarczająca, przeciwny pogląd wyraziło łącznie 6,7% respondentów, a aż 50% ankietowanych nie miało zdania.

### **2.3. PRZEMOC W RODZINIE W ŚWIETLE ŹRÓDEŁ ZASTANYCH**

Obraz zjawiska agresji i przemocy uzyskany dzięki badaniom ankietowym przeprowadzonym wśród przedstawicieli placówek oświatowych i środowiska lokalnego dopełniają dane pochodzące z instytucji i organów działających w gminie bądź obejmujących swoim zasięgiem działania jej mieszkańców. Wśród nich szczególną uwagę należy zwrócić na Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminną Komisję ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Policję oraz kuratorów sądowych.

W latach 2016-2018 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ustroniu Morskim wspierał rodziny z powodu przemocy domowej i udzielał wsparcia rodzinom dotkniętym alkoholizmem, który to problem niejednokrotnie prowadzi do wystąpienia tego pierwszego zjawiska. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

**Tabela 2. Rodziny i osoby w rodzinach, którym w latach 2016-2018 GOPS przyznał pomoc z powodu przemocy w rodzinie i alkoholizmu**

powód przyznania pomocy	2016		2017		2018	
	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach
przemoc w rodzinie	4	18	5	18	2	4
alkoholizm	44	92	33	69	23	55

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ustroniu Morskim.

Ważną funkcję w procesie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminie pełnią także Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Świetlica opiekuńczo-wychowawcza „Wodny Świat” oraz Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Grupy robocze ds. Przeciwdziałania Przemocy na przestrzeni ostatnich 3 lat spotkały się 122 razy z czego w roku 2016- 38 razy, w 2017- 41 razy a w 2018 roku- 43 razy. W tym okresie założono łącznie 26 Niebieskich Kart.

---

Istotną rolę w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w gminie odgrywają również Policja i kuratorzy sądowi. W 2018 roku Posterunek Policji w Ustroniu Morskim przeprowadził 1 postępowanie przygotowawcze w związku ze znęcaniem się fizycznym i psychicznym nad osobą najbliższą. Z uwagi na zgon osoby podejrzewanej o sprawstwo przemocy śledztwo umorzono.

## **2.4. ZASOBY UMOŻLIWIAJĄCE PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE**

Zasobami umożliwiającymi przeciwdziałanie przemocy w rodzinie określa się instytucje i organizacje znajdujące się na terenie gminy lub obejmujące swoim zasięgiem działania jej mieszkańców, które prowadzą działalność na rzecz ofiar i sprawców ww. zjawiska. Poniższa tabela zawiera wykaz tego rodzaju podmiotów świadczących wsparcie ludności gminy Ustronie Morskie.

**Tabela 3. Podmioty świadczące wsparcie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie w gminie**

<b>lp.</b>	<b>nazwa jednostki</b>
1.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ustroniu Morskim
2.	Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ustroniu Morskim
3.	Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
4.	Świetlica opiekuńczo-wychowawcza „Wodny Świat” w Ustroniu Morskim
5.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kołobrzegu
6.	Komisariat Policji w Ustroniu Morskim
7.	Komenda Powiatowa Policji w Kołobrzegu
8.	Sąd Rejonowy (Wydział Rodzinny i Nieletnich) w Kołobrzegu

Dane Urzędu Gminy Ustronie Morskie.

## **3. CEL GŁÓWNY PROGRAMU, CELE OPERACYJNE, DZIAŁANIA**

Cel główny, wyznaczony w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Ustronie Morskie na lata 2020-2024, jest następujący:



---

<p style="text-align: center;"><b>Przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie w gminie Ustronie Morskie, zapewnienie ochrony jej ofiarom oraz skuteczne oddziaływanie na jej sprawców</b></p>
---

Osiągnięcie celu głównego jest uwarunkowane realizacją przedstawionych na kolejnych stronach celów operacyjnych oraz działań.

**Cel operacyjny 1.:**

**Wsparcie rodzin, w których stosowana jest przemoc.**

**Działania do celu operacyjnego 1.:**

- Udzielanie przez GOPS pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom dotkniętym przemocą.
- Prowadzenie pracy socjalnej z rodzinami, w których stosowana jest przemoc.
- Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez podejmowanie działań edukacyjnych służących wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.
- Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i prawnej dla rodzin dotkniętych przemocą.
- Kontynuowanie działalności Świetlicy opiekuńczo-wychowawczej „Wodny Świat” w Ustroniu Morskim.
- Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.
- Oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie poprzez motywowanie ich i kierowanie do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych.

**Cel operacyjny 2.:**

**Podniesienie świadomości mieszkańców gminy w zakresie przemocy w rodzinie.**

**Działania do celu operacyjnego 2.:**

- Podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej na temat przemocy w rodzinie, m.in. poprzez organizowanie prelekcji i pogadanek oraz upowszechnianie materiałów edukacyjno-

---

informacyjnych, w tym o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy w rodzinie.

- Prowadzenie wśród dzieci i młodzieży profilaktyki agresji i przemocy, m.in. poprzez organizowanie zajęć w ramach szkolnego programu profilaktyki, np. z udziałem przedstawicieli Policji i specjalistów.
- Współuczestnictwo w programach i kampaniach społecznych poświęconych przemocy w rodzinie i jej skutkom.

### **Cel operacyjny 3.:**

**Zacieśnienie współpracy pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.**

### **Działania do celu operacyjnego 3.:**

- Monitorowanie przemocy w rodzinie w gminie; włączanie w tę działalność społeczności lokalnej.
- Kontynuowanie działalności zespołu interdyscyplinarnego ds. przemocy w rodzinie.
- Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz dotkniętych przemocą w rodzinie.
- Zintegrowanie działań w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminie poprzez stałą współpracę placówek oświatowo-wychowawczych, jednostek pomocy społecznej i służby zdrowia, Gminnej Komisji ds. Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Świetlicy opiekuńczo-wychowawczej „Wodny Świat”, ośrodków wsparcia, Policji, Prokuratury Rejonowej, Sądu Rejonowego, kuratorów sądowych, organizacji pozarządowych i kościoła.
- Upowszechnianie procedury „Niebieskiej Karty”.

## **4. REALIZACJA PROGRAMU**

Działania wyznaczone w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Ustronie Morskie na lata 2020-2024 mają charakter ciągły.

Podmiotami odpowiedzialnymi za realizację działań są: Wójt Gminy, Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania

---

przemocy w rodzinie, placówki oświatowo-wychowawcze szczebla oraz placówki wsparcia dziennego (Świetlica opiekuńczo-wychowawcza „Wodny Świat” w Ustroniu Morskim).

Partnerami w realizacji działań są z kolei: placówki służby zdrowia, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, ośrodki wsparcia, specjaliści, Policja, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, organizacje pozarządowe, kościół i społeczność lokalna.

Źródłami finansowania działań będą: budżet samorządowy (gminny, powiatowy, wojewódzki) i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni (krajowi i zagraniczni).

Do oceny stopnia wdrożenia działań zostaną wykorzystane następujące wskaźniki monitoringowe:

- liczba rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej z powodu przemocy w rodzinie,
- liczba rodzin objętych pracą socjalną,
- liczba rodzin objętych poradnictwem oraz liczba porad,
- liczba przeprowadzonych interwencji,
- liczba przedsięwzięć realizowanych w ramach działalności edukacyjnej i informacyjnej i szkoleniowej,
- liczba rodzin objętych pomocą terapeutyczną i prawną,
- liczba dzieci objętych pomocą w ramach placówki wsparcia dziennego,
- liczba osób przebywających w ośrodkach wsparcia,
- liczba osób skierowanych do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych,
- liczba programów i kampanii społecznych, w których brano udział,
- liczba osób objętych oddziaływaniem zespołu interdyscyplinarnego,
- liczba organizacji pozarządowych, z którymi podjęto współpracę.

Sprawozdanie z realizacji Programu przygotowuje Przewodniczący Zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie i przedstawia je Wójtowi i Radzie Gminy.

---

## SPIS TABEL I WYKRESÓW

### Tabele:

Tabela 1. Rodzaje przemocy.....	s. 4
Tabela 2. Rodziny i osoby w rodzinach, którym w latach 2016-2018 GOPS przyznał pomoc z powodu przemocy w rodzinie i alkoholizmu.....	s. 13
Tabela 3. Podmioty świadczące wsparcie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie w gminie . .....	s. 14

### Wykresy:

Wykres 1. Czy przemoc w rodzinie jest dużym problemem społecznym? .....	s. 9
Wykres 2. Znajomość przypadków występowania przemocy w rodzinie w gminie.....	s. 9
Wykres 3. Najczęstsza przyczyna przemocy w rodzinie w gminie .....	s. 10
Wykres 4. Kto jest najczęściej ofiarą przemocy w rodzinie w gminie? .....	s. 10
Wykres 5. Kto jest najczęściej sprawcą przemocy w rodzinie w gminie? .....	s. 11
Wykres 6. Jak Pan(-i) ocenia prowadzone w gminie działania profilaktyczne związane z problemem przemocy w rodzinie?.....	s. 11
Wykres 7. Czy oferta pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie jest wystarczająca? .....	s. 12
Wykres 8. Czy oferta pomocy dla sprawców przemocy w rodzinie jest wystarczająca?.....	s. 12

## Uzasadnienie

Jednym z nadrzędnych i długofalowych celów polityki społecznej jest tworzenie warunków do pełnego rozwoju i prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz zapobieganie występowaniu postaw i zachowań społecznych, grożących patologiami, w tym przemocą domową. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. 2015poz.1390 ze zm.) nakłada na gminy obowiązek tworzenia lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie poprzez prowadzenie poradnictwa i interwencji w przypadku jej zaistnienia, w szczególności poprzez działania edukacyjne, zapewnienie osobom dotkniętym przemocą miejsc w ośrodkach wsparcia oraz tworzenie zespołów interdyscyplinarnych. Konieczność podejmowania zdecydowanych działań zapobiegających przemocy w rodzinie wynika również z ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1507 ze zm.)